

SXEDIO.F71

9.7.1950: Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΘΡΟΝΟ ΑΛΛΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΜΟΝΗ ΤΗΣ ΣΕΚΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΙΤΙΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΔΙΑΛΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΥΡΗΝΕΙΑΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ΠΟΥ ΣΥΣΤΑΘΗΚΕ ΠΡΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ

Ο θάνατος του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Β βρήκε τον Μητροπολίτη Κυρηνείας Κυπριανό να πραγματοποιεί επαφές στην Αθήνα στο πλαίσιο της αποστολής του επικεφαλής της Πρεσβείας της Εθναρχίας για επίδοση των δέλτων του Ενωτικού Δημοψηφίσματος της 15ης Ιανουαρίου 1950.

Από την αρχή μάλιστα δεν απέκρυψε την επιθυμία του να εκλεγεί Αρχιεπίσκοπος και σε μια συνέντευξη του στον ανταποκριτή της εφημερίδας "Ελευθερία" της Λευκωσίας που δημοσιεύθηκε στις 9 Ιουλίου 1950 -δέκα ημέρες μετά την απόφαση της ΣΕΚΑ να υποστηρίξει για το θρόνο τον Κιτίου Μακάριο, έρριχνε τη βόμβα του λέγοντας ότι αν ο κλήρος και ο λαός τον εκλέξουν δεν θα αρνηθεί να υπηρετήσει.

Είπε ο Κυρηνείας στη συνέντευξη του που δημοσιεύθηκε στις 9 Ιουλίου 1950:

"Καμμίαν επίδρασιν δεν πρόκειται να έχει το ζήτημα της διαδοχής του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου εις το έργον της Πρεσβείας και πολύ περισσότερο εις την ιδιικήν μου στάσιν. Ο Θεός ηυδόκησε ώστε η Εθναρχία και ο λαός της Κύπρου να μου αναθέσουν την υψίστην αυτήν εθνικήν αποστολήν. Δεν πρόκειται να αποστῶ από θέλημα του Θεού για να παρεκκλίνω από την εντολήν του λαού της Εθναρχίας και του αοιδίμου Εθνάρχου.

Το ζήτημα της διαδοχής του αρχιεπισκοπικού θρόνου είναι ζήτημα της Κύπρου και του λαού. Εις αυτούς επαφίεμαι πλήρη και βαθείαν εμπιστοσύνην αν σκεφθούν και να ενεργήσουν ψυχραίμως, ευσυνειδήτως και εθνοπρεπώς. Ο Θεός θα τους εμπνεύση και θα τους φωτίση. Το επ' εμοί θα συνεχίσω απερίσπαστος από εκλογικούς υπολογισμούς και προσωπικάς βλέψεις εις

την εθνικήν αποστολήν μου. Βεβαίως αν ευδοκούσης της θείας προνοίας, ο κλήρος και ο λαός θελήσουν να αναθέσουν εις το ταπεινόν μου πρόσωπον την ύψιστην τιμήν και ευθύνην του αρχιεπισκοπικού λειτουργήματος, θα υποταχθώ εις την θέλησιν των. Εάν όμως άλλως κρίνουν θα υποταχθώ και πάλιν εις την θέλησιν των έτοιμος πάντοτε να εργασθώ και να αγωνισθώ υπέρ της Εκκλησίας και του Έθνους, αναλίσκων αδιστάκτως εις την υπηρεσίαν αυτών πάσας τας δυνάμεις τας οποίας ηυδόκησε να μου παράσχει ο παντοδύναμος Θεός".

(Μεταγλώττιση)

"Καμμιάν επίδραση δεν πρόκειται να έχει το ζήτημα της διαδοχής του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου στο έργο της Πρεσβείας και πολύ περισσότερο στη δική μου στάση. Ο Θεός ηυδόκησε ώστε η Εθναρχία και ο λαός της Κύπρου να μου αναθέσουν την ύψιστη αυτή εθνική αποστολή. Δεν πρόκειται να αποστώ από θέλημα του Θεού για να παρεκκλίνω από την εντολή του λαού της Εθναρχίας και του αοίδιμου Εθνάρχη.

Το ζήτημα της διαδοχής του αρχιεπισκοπικού θρόνου είναι ζήτημα της Κύπρου και του λαού. Σε αυτούς επαφίεμαι πλήρη και βαθιά εμπιστοσύνη αν σκεφθούν και να ενεργήσουν ψύχραιμα, ευσυνείδητα και εθνοπρεπώς. Ο Θεός θα τους εμπνεύσει και θα τους φωτίσει. Το κατ' εμέ θα συνεχίσω απερίσπαστος από εκλογικούς υπολογισμούς και προσωπικές βλέψεις στην εθνική αποστολή μου. Βεβαίως αν με τη βοήθεια της θείας πρόνοίας, ο κλήρος και ο λαός θελήσουν να αναθέσουν στο ταπεινό μου πρόσωπο την ύψιστη τιμή και ευθύνη του αρχιεπισκοπικού λειτουργήματος, θα υποταχθώ στη θέλησή τους. Εάν όμως κρίνουν διαφορετικά θα υποταχθώ και πάλι στη θέλησή τους έτοιμος πάντοτε να εργασθώ και να αγωνισθώ υπέρ της Εκκλησίας και του Έθνους, αναλίσκοντας αδίστακτα στην υπηρεσία τους όλες τις δυνάμεις που θέλησε να μου δώσει ο παντοδύναμος Θεός".

Όμως οι υποστηρικτές του Κιτίου συνέχισαν να

κερδίζουν συνεχώς έδαφος και όταν ο Κυπριανός είδε ότι το ρεύμα αυξανόταν υπέρ του Μακαρίου αναγκάστηκε να αλλάξει τακτική και εισηγήθηκε όπως οι δυο νεότεροι Μητροπολίτες, δηλαδή ο ίδιος και ο Κιτίου Μακάριος, αποσυρθούν δίνοντας τη σκυτάλη στους παλαιότερους, δηλαδή τον Κλεόπα, του οποίου, ωστόσο η υγεία ήταν κλονισμένη.

Ο Κυπριανός έκαμνε ουσιαστικά ότι έκαμε ο προκάτοχος του Μητροπολίτης Μακάριος (μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Β) κατά τις εκλογές του Μητροπολίτη Παφου Λεοντίου στο θρόνο του Αποστόλου Βαρνάβα, όταν εισηγείτο ότι έπρεπε να εκλεγεί εξωκλιματικός γιατί είχε διαπιστώσει ότι το ρεύμα ήταν με τον Πάφου.

Έτσι στις 11 Ιουλίου με μήνυμά του από την Αθήνα ανακοίνωνε ότι διόριζε τον Χωρεπίσκοπο Σαλαμίνας Γεννάδιο αντιπρόσωπο του στην Ιερά Σύνοδο, αλλά παράλληλα τόνιζε ότι ήταν αποφασισμένος να κατέλθει στην Κύπρο και να διεκδικήσει τις εκλογές και εισηγείτο όπως "ημείς οι νεώτεροι θέσωμεν κατά μέρος πάσαν ιδίαν βλέψιν και να συντελέσωμεν ώστε η εκλογή βρεθή μεταξύ των δυο γεροντοτέρων Αγίων Αδελφών".

Ανέφερε επίσης ότι με το να επιστρέψει στην Κύπρο θα συντελούσε ώστε η εκλογική μάχη να γινόταν ειρηνικά.

Ανέφερε ο Κυπριανός σε απαντητική επιστολή του στον Τοποτηρητή Κλεόπα, ο οποίος προηγουμένως του είχε ζητήσει να διευκρινίσει τη θέση του πάνω στη διενέργεια των εκλογών για τη ανάδειξη νέου Αρχιεπισκόπου:

"Αγαπητέ εν Χριστώ αδελφέ,

Έλαβον τας από 1ης και 4ης Ιουλίου επιστολάς σας και εις απάντησιν σπεύδω να πληροφορήσω Υμάς τα ακόλουθα:

Δεν ευρίσκω επιτετραμμένον να ανακοπή ή οπωσδήποτε παρακυλυθή το έργον της Κυπριακής Πρεσβείας. Καθήκον επιβεβλημένον διά το οποίον όχι μόνον φιλοδοξίας, αλλά και αυτήν την ζωήν μας πρέπει να είμεθα έτοιμοι να θυσιάσωμεν είναι να

συντελέσωμεν όλοι, ώστε να πραγματοποιηθή ο Εθνικός Πόθος του ελληνικού Κυπριακού λαού, του οποίου η Θεία Πρόνοια μας ανέδειξεν ηγήτορας. Θα εθεώρουν τον εαυτόν μου ένοχον εσχάτης προδοσίας, εάν, έστω και προς στιγμήν εγκατέλειπον την εν τη Πρεσβεία θέσιν μου, και δη εις ώρας αποφασιστικής διά την ιεράν μας Υπόθεσιν, διά να αναμιχθώ εις εκλογικούς αγώνας. Διά τούτο είμαι αποφασισμένος να μη κατέλθω εις Κύπρον, αλλά να εξακολουθήσω ανενδότως το εν τη εθνική πρεσβεία έργον μου.

Βεβαίως θα ενεδείκνυτο εις τας παρούσας κρισίμους στιγμάς καθ' ας ολόκληρος η Κύπρος θα έπρεπε να εμφανίζεται σύσσωμος και ομογνωμούσα, ημείς οι νεώτεροι να θέσωμεν κατά μέρος πάσαν ιδίαν βλέψιν και να συντελέσωμεν, ώστε η εκλογή να κριθή μεταξύ των δυο γεροντοτέρων Αγίων Αδελφών. Νομίζω ότι αποφεύγων να έλθω εις Κύπρον, έστω και δι' ολίγας ημέρας και συγκεντρώνων ολόκληρον το ενδιαφέρον μου και την προσοχήν μου εις την εξυπηρέτησιν του πανεθνικού πόθου της ενώσεως και εις την επιτυχίαν του έργου της Κυπριακής Πρεσβείας πράττω εξ ολοκλήρου το καθήκον μου και συντελώ το επ' εμοί όπως η εκλογή διεξαχθή εν ομονοία, ειρήνη και ομοφροσύνη.

Εχω ακράδαντον πεποίθησιν, ότι θα καταβάλετε πάσαν φροντίδα, ως γράφετε, ίνα τηρηθώσι κατά γράμμα αι περί της εκλογής διατάξεις του καταστατικού της αγιωτάτης ημών Εκκλησίας, ως εκ τούτου, ίνα διευκολύνω Υμάς εις την προσπάθειαν Σας ταύτην σπεύδω να ορίσω και ορίζω διά της παρούσης μου ως αντιπρόσωπον μου, τον αγαπητόν εν Κυρίω αδελφόν Άγιον Σαλαμίνος κ. Γεννάδιον, όστις θα με αναπληροί εις πάσαν αρμοδιότητα προς ομαλήν νόμιμον κανονικήν και απρόσκοπτον διεξαγωγήν της Αρχιεπισκοπικής εκλογής.

Εν τέλει ευχόμενος, όπως ο Πατήρ των Φώτων επιχύση πλούσιον των φωτισμόν προς ανάδειξιν διαδόχου ανταξίου του εκλιπόντος Εθνάρχου και μεγάλου Αρχιεπισκόπου ημών του εθνομάρτυρος

Μακαρίου.

Διατελώ

Της Υμετέρας φίλης Σεβασμιότητας αγαπητός εν Χριστώ αδελφος και όλως πρόθυμος

+ Ο Κυρηναίος ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

(Μεταγλώττιση)

"Αγαπητέ εν Χριστώ αδελφέ,

Ελαβα τις επιστολές σας από 1 και 4 Ιουλίου και σε απάντηση σπεύδω να Σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Δεν ευρίσκω επιτετραμμένο να ανακοπεί ή οπωσδήποτε να παρακυλυθεί το έργο της Κυπριακής Πρεσβείας. Καθήκον επιβεβλημένο για το οποίο όχι μόνον φιλοδοξίες, αλλά και αυτήν τη ζωή μας πρέπει να είμαστε έτοιμοι να θυσιάσουμε είναι να συντελέσουμε όλοι, ώστε να πραγματοποιηθεί ο Εθνικός Πόθος του ελληνικού Κυπριακού λαού, του οποίου η Θεία Πρόνοια μας ανέδειξε ηγήτορες. Θα θεωρούσα τον εαυτό μου ένοχο εσχάτης προδοσίας, εάν, έστω και προς στιγμή εγκατέλειπα τη θέση μου στην Πρεσβεία, και κυρίως σε ώρες αποφασιστικές για την ιερά μας Υπόθεση, για να αναμιχθώ σε εκλογικούς αγώνες. Για τούτο είμαι αποφασισμένος να μη κατέλθω στην Κύπρο, αλλά να εξακολουθήσω ανένδοτα το έργο μου στην εθνική πρεσβεία.

Βεβαίως θα ενδείκνυτο στις παρούσες κρίσιμες στιγμές κατά τις οποίες ολόκληρη η Κύπρος θα έπρεπε να εμφανίζεται σύσσωμη και ομογνώμουσα, εμείς οι νεότεροι να θέσουμε κατά μέρος κάθε δική μας βλέψη και να συντελέσουμε, ώστε η εκλογή να κριθεί μεταξύ των δυο γεροντότερων Αγίων Αδελφών. Νομίζω ότι αποφεύγοντας να έλθω στην Κύπρο, έστω και για λίγες ημέρες και συγκεντρώνοντας ολόκληρο το ενδιαφέρον μου και την προσοχή μου στην εξυπηρέτηση του πανεθνικού πόθου της ένωσης και στην επιτυχία του έργου της Κυπριακής Πρεσβείας πράττω εξ ολοκλήρου το καθήκον μου και συντελώ ότι εξαρτάται από μένα

όπως η εκλογή διεξαχθεί σε ομόνοια, ειρήνη και ομοφροσύνη.

Εχω ακράδαντη πεποίθηση, ότι θα καταβάλετε κάθε φροντίδα, όπως γράφετε, για να τηρηθούν κατά γράμμα οι περί διατάξεις του καταστατικού της αγιωτάτης μας Εκκλησίας για την εκλογή, ως εκ τούτου, για να Σας διευκολύνω στην προσπάθεια Σας αυτή σπεύδω να ορίσω και ορίζω με την παρούσα μου ως αντιπρόσωπο μου, τον αγαπητό εν Κυρίω αδελφό Άγιο Σαλαμίνος κ. Γεννάδιο, ο οποίος θα με αναπληρώνει σε κάθε αρμοδιότητα προς ομαλή νόμιμη κανονική και απρόσκοπτη διεξαγωγή της Αρχιεπισκοπικής εκλογής.

Τέλικά ευχόμενος, όπως ο Πατέρας των Φώτων επιχύσει πλούσιο των φωτισμό προς ανάδειξη διαδόχου αντάξιου του εκλιπόντος Εθνάρχη και μεγάλου Αρχιεπισκόπου μας του εθνομάρτυρα Μακαρίου".

Ομως η διαμάχη μεταξύ Κιτιακών και Κυρηνειακών προσλάμβανε διαστάσεις. Η Παράταξη Κερύνειας επέμενε ο δέ παράγοντας της Παράταξης Σάββας Χρίστης εισηγείτο το πιο κάτω σχέδιο ώστε να επέλθει πραγματική ενότητα για κοινό υποψήφιο της Δεξιιάς (ΕΘΝΟΣ, 21.5.1950):

"Εις το πρώτον στάδιον, ηνωμένοι όλοι να δώσωμε προσοχήν όπως εις τον καταρτισμόν των εκλογικών καταλόγων εφαρμοσθή κανονικώς η διάταξις του Καταστατικού η αποκλείσουσα τους Κομμουνιστάς και συνοδοποιήσους.

Εις το δεύτερον και το τρίτον, ηνωμένοι όλοι, να δώσωμεν προσοχήν, εν ανάγκη, να καταβάλωμεν ενέργειαν, ώστε να εκλεχθούν ως ειδικοί και γενικοί αντιπρόσωποι άνθρωποι συνετοί ακραιφνώς αντικομμουνιστικοί, άνευ προσωπικών βλέψεων. Και ως προς το τέταρτον, να παακληθούν οι Γενικοί Αντιπρόσωποι να συγκεντρωθούν εις Λευκωσίαν από την προτεραίαν της ωρισμένης προς εκλογήν του Αρχιεπισκόπου ημέρας, και εις ωρισμένον μέρος να συζητηθούν ενώπιον αυτών, μετ' αυτών, αι διάφοροι απόψεις αρχής, μετά δε την επ' αυτών απόφασιν των

γενικών αντιπροσώπων, να εκτεθούν και συζητηθούν τα διά την υπό της πλειονοψηφίας αυτών υιοθετηθείσαν άποψιν προτερήματα των διαφόρων υποψηφιοτήτων, εάν προταθούν πέραν της μιας. Τοιουτοτρόπως διαφωτισμένοι οι γενικοί αντιπρόσωποι θα προσέλθουν την επιούσαν προς υπόδειξιν Αρχιεπισκόπου.

Ενδέχεται να θεωρήται δύσκολον εις εφαρμογήν το σχέδιον τούτο, αν λησμονήται ότι όχι μονον δύσκολα, αλλά και "τα αδύνατα παρ' ανθρώποις δυνατά εστί παρά τω Θεώ". Κανείς όμως δεν είναι δυνατόν ν' αμφιβάλλη ότι, εάν εφαρμοσθή το σχέδιον τούτο, θ' αποφευχθή κάθε έκτροπον, και δι' αυτού αφ' ενός μεν θα ισχυροποιηθή η μεταξύ του κόσμου αγάπη και ομόνοια, αφ' ετέρου δε θα εξασφαλισθή αδιάρρηκτος η προς τον εκλεγησόμενον Ποιμενάρχην αφοσίωσις ολοκλήρου του πληρώματος της Εκκλησίας του Αποστόλου Βαρνάβα. Θα αναγνωριστή δε υπό πάντων ότι είναι το πλέον πολιτισμένον και το πλέον Χριστιανικόν σχέδιον δι' Αρχιερατικήν ιδίως εκλογήν και το μόνον εν πλήρει αρμονοία με το Καταστατικόν της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας Κύπρου, κατά το οποίον δεν αναγνωρίζονται υποψηφιοτήτες και γίνονται μόνον προτάσεις κατά την εκλογικήν συνέλευσιν".

Η παράταξη της Κερύνειας δοκίμασε διάφορες εισηγήσεις και προτάσεις καθώς η διαμάχη προσλάβανε διαστάσεις. Αλλά η ΣΕΚΑ δεν έπαιρνε ούτε από εισηγήσεις ούτε από λόγια, αλλά επέμενε στην υποψηφότητα του Κιτίου Μακαρίου και προχωρούσε στην οργάνωση της εκλογής και στον καταρτισμό των επιτροπών για έλεγχο των εκλογικών καταλόγων, σύμφωνα με το Καταστατικό της Εκκλησίας, ενώ άνθρωποι της ΠΕΚ και της ΣΕΚ συνέχιζαν την προεκλογική εκστρατεία.

Η Παράταξη της Κερύνειας απαντούσε με φυλλάδιο της που κυκλοφόρησε σε διάφορες πόλεις και κατηγορούσε τη ΣΕΚΑ ότι εξέδιδε τελεσίδικες αποφάσεις.

Στο φυλλάδιο αναφερόταν στην αρχη ότι με το θάνατο του Μακαρίου Β είχε δημιουργηθεί μεγάλο

κενό.

Προστίθετο στο φυλλάδιο:

"Όσο μεγάλο το κενόν, τόσο μεγάλη και σοβαρή πρέπει να είναι η απόφασις προς πλήρωσιν του".

Επίσης κατηγορείτο η ΣΕΚΑ ότι προτού ακόμα καλυφθεί η σορός του Μακαρίου Β πραξικοπηματικά κινήθηκε και υποστήριξε υποψηφιότητα χωρίς να αφήσει το λαό να εκφράσει μόνος του την προτίμηση του.

Τέτοια ενέργεια, αναφεφερόταν στο φυλλάδιο ήταν δικτατορική και αδικαιολόγητη και αποτελούσε κατάφωρη επέμβαση στην ελευθερία σκέψης του Κυπριακού λαού, ο οποίος και μόνο είναι ο αρμόδιος να κρίνει και αποφασίσει για το πρόσωπο του μέλλοντος να εκλεγεί Άχιεπισκόπου.

Προστίθετο στην ανακοίνωση:

"Οι κύριοι της ΣΕΚΑ ισχυρίζονται ότι ενήργησαν, ως ενήργησαν, διότι δήθεν το ρεύμα της κοινής γνώμης ήτο υπέρ του υποψηφίου των, έπρεπε δε να προληφθή η διάσπασις και ο διχασμός του λαού. Ερωτώμεν όμως: Εάν πράγματι το ρεύμα της κοινής γνώμης ήτο με τον υποψήφιον των, τότε ποια ανάγκη υπήρχε να συνέλθουν άρον- άρον και να επιβάλουν μεροληπτικές αποφάσεις;

Διατί δεν άφησαν το ρεύμα, περί του οποίου ομιλούν, να ακολουθήση την φυσικήν του πορείαν;

Εάν πράγματι η προτίμησις της κοινής γνώμης ήτο υπέρ του υποψηφίου των τότε πως θα επήρχετο διάσπασις και διχασμός του λαού;

Ενα είναι το γεγονός και μία η αλήθεια: Εάν υπάρχη διάσπασις και διχασμός, δι' αυτό ευθύνεται αποκλειστικώς η ΣΕΚΑ. Επιζητήσα να επιβάλη πραξικοπηματικώς την προτίμησιν της δι' ένα υποψήφιον έρριψεν αυτομάτως το σύνθημα του διχασμού και της προεκλογικής διαμάχης".

Η έκκληση των κυρηνειακών καλεί ύστατο λαό ενάντια στη ΣΕΚΑ τονίζοντας:

"Ελληνικέ Κυπριακέ λαέ,

Καλείσαι να δώσης την πρόπουσαν απάντησιν εις

εκείνους, οι οποίοι ενέργησαν κατ' αυτόν τον τρόπον περιφρονούντες όλους τους άλλους και εκδίδοντες τελεσίδικες αποφάσεις άνευ της συγκασταθέσεως σου".

Η ΣΕΚΑ ήταν ανυποχώρητη και στις 7 Αυγούστου 1950 με τηλεγράφημά της στο Μητροπολίτη Κερύνειας τον καλούσε να ξεκαθαρίσει τη θέση του τονίζοντας του ότι η ανάμιξη του ονόματος του στην προεκλογική διαμάχη έπληττε την προσπάθεια του ως αρχηγού της Πρεσβείας.

Ανέφερε η ΣΕΚΑ στο τηλεγράφημα της στο Μητροπολίτη Κυπριανό:

"Συντονιστική Επιτροπή Κυπριακού Αγώνος, εις προχθεσινήν γενικήν συνέλευσιν μελών της ερευνήσασα μετά βαθυτάτης περισκέψεως και αντικειμενικότητος ζήτημα εκλογής Αρχιεπισκόπου, διεπίστωσε μετά βεβαιότητος ότι απόφασις συντεταγμένης Εθνικόφρονος Παρατάξεως Κύπρου υπέρ Αγίου Κιτίου ευρίσκεται εις απόλυτον αρμονίαν προς ήδη εκδηλωθείσαν προφανή θέλησιν μεγίστης πλειοψηφίας Ελληνικού Κυπριακού λαού.

ΣΕΚΑ θεωρεί επιτακτικόν καθήκον καταστήσει γνωστόν Υμετέρα Πανιερότητι ότι ανάμειξις υπό ανευθύνων ονόματος Σας εις εκλογικήν δαμάχην εκθέτει ανεπανορθώτως πρόσωπον και ιδιότητα Προέδρου Εθνικής Πρεσβείας ην διαπύρως επιθυμούμεν διαφυλάξωμεν.

Καλούμεν Υμάς όπως συντελέσετε άμεσα εκκαθάρισιν καταστάσεως χάριν ενότητος εθνικόφρονος κυπριακού λαού, άλλως η ΣΕΚΑ απεκδύετο πάσης ευθύνης καθότι αποτυχία σας είναι βεβαιωτάτη.

Δέρβης, Πρωτοπαπάς και Πισσάς"

Ο Κυρηνεΐας απάντησε χωρίς χρονοτριβή αλλά στον Τοποτορητή, τον οποίο παρακαλούσε να ανακοινώσει την απόφαση του όπως το όνομά του μη αναμιγνύεται στην προεκλογική διαμάχη και ότι ο ίδιος θα συνέχιζε την αποστολή επικεφαλής της Πρεσβείας:

"Παρακαλώ όπως δημοσιευθή η ακόλουθος απόφασις μου: Πληροφορηθείς εκ τηλεγράφηματος των

κυρίων Πρωτοπαπά, Δέρβη και Πισσά ότι η ιδιότης μου ως Προέδρου της Κυπριακής Εθνικής Πρεσβείας κινδυνεύει να γίνη αντικείμενον εκλογικής διαμάχης, κηδόμενος του κύρους της Πρεσβείας και συναισθανόμενος τας βαρυτάτας υποχρεώσεις εκ της εντολής της Εθναρχίας και του Κυπριακού λαού και ομοίως του Πανελληνίου προς αξιοποίησιν του δημοψηφίσματος, επιθυμώ να συνεχίσω απερίσπαστος μετά των συναδέλφων μου την Ιεράν Αποστολήν της Πρεσβείας και παρακαλώ όπως το όνομά μου ουδόλως αναμιχθεί εις την Αρχιεπισκοπικήν εκλογήν, διατηρουμένης ούτω της ευκταίας εθνικής ενότητος".

Σε μια παράλληλη επιστολή του στο Κυρηνεϊακό Μέτωπο ο Κυρηνεϊός Κυπριανός απαντούσε στο Γεώργιο Καραγιάννη που τον είχε πληροφορήσει ότι είχε συσταθεί κυρηνεϊακό μέτωπο που θα υποστήριζε την εκλογή του:

" Ευχαριστώ ειλικρινώς άπαντας διά τηλεγραφήματα και ψηφίσματα και διά τας αγνάς και ευσεβείς διαθέσεις σας. Αποστέλλω πατρικάς ευλογίας μου και ποιούμαι θερμήν έκκλησιν προς αδιαφιλονίκητον πατριωτισμόν σας, όπως σεβασθήτε την απόφασιν μου ίνα μη αναμιχθή το όνομα μου κατά την αρχιεπισκοπικήν εκλογήν, χάριν των υψίστων συμφερόντων της Εκκλησίας και της δούλης πατρίδος μας".

Τα πράγματα έδειχναν ότι ο Κιτίου θα ήταν ο αδιφιλονίκητος νικητής κι έτσι ενώ πλησίαζαν οι εκλογές επήλθε σε μεγάλη έκταση τελικά, ύστερα από συζητήσεις, προσέγγιση των δυο παρατάξεων, οι οποίες συνεδρίασαν μάλιστα υπό την προεδρία του Χωρεπισκόπου Σαλαμίνος Γενναδίου στην Αρχιεπισκοπή.

Σε τούτο συνέβαλλαν και τα μηνύματα του Κυρυνεϊάς Κυπριανού να μη δεχθεί υποψηφιότητα. Από δικής του πλευράς ο Μητροπολίτης Κιτίου Μακάριος Κυκκώτης τηρούσε σιγή και σε καμμιά δήλωση δεν προέβαινε δείχνοντας με τον τρόπο του ότι δεχόταν ευχαρίστως την υποψηφιότητα.

Η στάση του αυτή συμπίπτει και με δήλωση

μετέπειτα συνεργάτη ότι ο Μητροπολίτης Κιτίου Μακάριος ενδιαφερόταν πραγματικά πολύ για την πολιτική κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Μητρόπολη Κιτίου και περνούσε ολόκληρες ώρες συζητώντας για την πολιτική.

Η θέση του Αρχιεπισκόπου και Εθνάρχη προσφερόταν πολύ για ένα τέτοιο ενδεχόμενο και ο Κιτίου Μακάριος δεν αρνείτο την υποψηφιότητα.

Στη σύσκεψη της Αρχιεπισκοπής (17 Αυγούστου 1950) που είχε ως στόχο την εξεύρεση συμβιβαστικής λύσης μεταξύ των δυο παρατάξεων της δεξιάς αναφορικά με την Αριεπισκοπική εκλογή παρέστησαν από πλευράς της ΣΕΚΑ οι Θεμιστολής Δέρβης, Μιχαλάκης Πισσάς, Σάββας Φωτίου, Ανδρέας Γιάγκου, Δ. Δημητρίου, Κυρ. Π. Ρωσιδης, Ζήνων Σώζος και Σωκράτης Γεωργιάδης.

Από πλευράς Κυρηνειακών που δήλωσαν ότι παρίσταντο με την προσωπική τους ιδιότητα παρέστησαν οι Σπ. Πέτσα, Κ. Χατζημάρκου, Ιωάννης Συμεωνίδης, Γ. Δράκος, Πρ. Χαραλάμπους, Γ. Καραγιάννης, Ν. Σακόλας, Αλ. Σολέας, Ν. Μελετίου, Μ. Χατζηκωνσταντίνου, Τ. Κούμας, Ι. Μορφίτης και Ευρ. Ζεμενίδης.

Χρέη Γραμματέως εκτελούσε ο Ξενοφών Κουμπαρίδης.

Παρά τις ελπίδες γεφύρωσης των διαφορών στη σύσκεψη οι Μακαριακοί πρότειναν όπως υποστηριχθεί ο Άγιος Κιτίου για το θρόνο από κοινού και όπως διαλυθεί το Κυρηνειακό μέτωπο.

Είπαν επίσης ότι εάν οι Κυρηνειακοί θεωρούν για οποιοδήποτε λόγο τον Μητροπολίτη Κερύνειας θιγόντα ή υποτιμηθέντα η ΣΕΚΑ ήταν πρόθυμη να επανορθώσει και να θέσει σε τάξη και να εξυψώσει το κύρος και να αποκαταστήσει το γόητρο του υπό τον όρο να ανακαλέσει όμως ο ίδιος ο Μητροπολίτης όσα είχε πει στην Αθήνα σε βάρος του Μητροπολίτη Κιτίου.

Οι Κυρηνειακοί όμως επέμεναν όπως αποσυρθούν τα ονόματα και των δύο υποψηφίων, Μακαρίου και Κυπριανού και υποστηριχθεί ένας τρίτος, θέση που είχε υποστηρίξει ο Κυπριανός όταν διαπίστωσε ότι

έχανε έδαφος έναντι του Μακαρίου Κυκκώτη.

Η πρωτοβουλία υπόδειξης τρίτου υποψηφίου αφηνόταν στη ΣΕΚΑ.

Οι αντιπρόσωποι της ΣΕΚΑ δεν βιάστηκαν να απαντήσουν στο νέο τελεσίγραφο των Κερυνειωτών. Απάντησαν όμως αργότερα, έπειτα από συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου της Συντονιστικής και με τη απόφαση της αρνείτο να αποδεχθεί τους όρους και επέμενε στο σύνθημα "Μακάριο και μόνο Μακάριο".

Η απάντηση δόθηκε με επιστολή στο Μητροπολίτη Γεννάδιο στις **18 Αυγούστου 1950:**

" Θεοφιλέστατε

Το Διοικητικόν Συμβούλιον της Συντονιστικής Επιτροπής Κυπριακού Αγώνος (ΣΕΚΑ) αφού ήκουσε πάντα τα διαμειφθέντα κατά τη χθεσινήν υπό την προεδρίαν της Υμετέρας Θεοφιλίας, γενομένην συνεδρίασιν εν τη Αρχιεπισκοπή διά την εξεύρεσιν λύσεως προς αποφυγήν διχασμού της Εθνικής Παρατάξεως κατά την επικειμένην Αρχιεπισκοπικήν εκλογήν, καθ' ην η ΣΕΚΑ εκηρύχθη υπέρ της υποψηφιότητος του σεβασ. Μητροπολίτου Κιτίου κ. Μακαρίου, λαμβάνει την τιμήν να ανακοινώση υμίν τα ακόλουθα:

1. Το Διοικ. Συμβούλιον της ΣΕΚΑ δεν ευρίσκει ότι επιτρέπεται εις αυτό να εισηγηθή τη εγκατάλειψιν της υποστηρίξεως του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κιτίου κ. Μακαρίου διά την Αρχιεπισκοπικήν εκλογήν, υπέρ του οποίου ήδη εξεδηλώθη η καταπληκτική πλειοψηφία του ελληνικού Κυπριακού λαού ή να υποδείξη τρίτον.

2. Περαιτέρω συζήτησις επί του θέματος του μετά του εν Λευκωσία ιδρυθέντος Κυρηνειακού μετώπου νομίζομεν ότι παρέλκει εμτά και από το χθεσινόν πατριωτικό τηλεγράφημα του σεβ. Μητροπολίτου Κυρηνείας κ. Κυπριανού προς τον πρόεδρον του Μετώπου κ. Γ. Καραγιάννην, δι' ου ποιείται έκκλησιν προς τον πατριωτισμόν των, όπως χάριν των υφίστων συμφερόντων της Εκκλησίας και της δούλης πατρίδος μη αναμιχθή το όνομα του εις την Αρχιεπισκοπικήν εκλογήν.

Παρακαλούμεν όθεν, Θεοφιλέστατε, όπως διαβιβάσητε προς τους εκπροσώπους του Κυρηνειακού Μετώπου την απόφασιν μας ταύτην και καλέσητε τούτους να πειθαρχήσουν προς την θέλησιν του ελληνικού Κυπριακού λαού και αυτού του σεβ. Μητροπολίτου Κυρηνείας και Προέδρου της Κυπριακής εθνικής Πρεσβείας κ. Κυπριανού.

Θεμιστοκλής Δέρβης, Στεφ. Πρωτοπαπάς, Μ. Πισσάς".

Το Κυρηνειακό Μέτωπο δεν είχε άλλη εκλογή από του να ταχθεί με το Μακαριακό Μέτωπο που εκφραζόταν με την ΣΕΚΑ.

Την επομένη το μέτωπο με ανακοίνωση του ανάγγειλε ουσιαστικά την αυτοδιάλυση του με αναστολή των ενεργειών του,

Πρόσθεταν:

" Θεωρούμεν πατριωτικόν και χριστιανικόν καθήκον μας, λόγω των εξελίξεων των τελευταίων ολίγων ημερών και χάριν υψίστων συμφερόντων του τόπου, να αναστείλω μεν επί του παρόντος πάσαν οργανωμένην προεκλογικήν κίνησιν, επιφυλάσσοντες εις εαυτούς και τους συναγωνιστάς μας του Κυρηνειακού Μετώπου το δικαίωμα να προβώμεν εις οιανδήποτε ενέργειαν ηθέλομεν κρίνη σκόπιμον και επιβαλλομένην υπό της εξελίξεως της καταστάσεως".

Μπροστά στην επιμονή της ΣΕΚΑ οι υποστηρικτές του Κυπριανού δεν είχαν άλλη εκλογή παρά να διαλύσουν το Κυρηνειακό μέτωπο, παρά το γεγονός ότι ορισμένοι επέμεναν να κρατούν μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας το Κυρηνειακό Μέτωπο.

Όμως η δύναμη τους ήταν πολύ μικρή για να παίξει σημαντικό ρόλο στις επικείμενες εκλογές.